

Lezingen gaan weer van start

Met ingang van september beginnen de lezingen van de heemkundekring weer. Niet in de grote zaal van het speelgoedmuseum aan de Zandheuvel - die is niet langer voor ons beschikbaar - maar in de sfeervolle theaterzaal van De Schelleboom aan de Mathildastraat. Daar kunnen we voortaan voor al onze lezingen terecht.

Deze 'verhuizing' brengt wel wat veranderingen met zich mee. We moeten voor het gebruik van de theaterzaal wel huur betalen. Dat betekent dat we voor elke lezing entree moeten gaan heffen. Leden gaan voortaan 2,50 euro betalen, niet-leden betalen 5,00 euro. Daarvoor krijgen de bezoekers van de lezing voor aanvang een kopje koffie en na afloop een drankje, want door de maatregelen van het RIVM is het helaas niet mogelijk een pauze in te lassen.

Omdat er door de corona-maatregelen ook in de zaal van De Schelleboom maar 35 personen tegelijk aanwezig mogen zijn, geven wij eerst de leden van de heemkundekring de gelegenheid om zich in te schrijven. Dat kan via e-mail hkoosterhout.pm@gmail.com of telefonisch via 06 - 40 76 58 28. Het verschuldigde entreegeld kan worden overgemaakt op bankrekening NL71 RABO 0126 3462 24. Pas als het entreebedrag betaald is, is de reservering een feit. Een week later krijgen ook niet-leden de kans om zich in te schrijven, uiteraard alleen als er nog plaatsen over zijn.

Leden krijgen tijdig een nieuwsbrief, waarin de lezingen worden aangekondigd. Noteert u maar vast in uw agenda: de eerste lezing vindt plaats op maandag 14 september. Simon Burggraaf vertelt dan over genealogie (zie hieronder). Deze lezing is een vervolg op de lezing die Simon vorig jaar gehouden heeft en waarvoor toen veel belangstelling was.

Verder staan de volgende lezingen voor dit jaar nog gepland:

Maandag 19 oktober, Paul Spapens: Smokkelen in Brabant.

Dinsdag 17 november, Ineke Stroucken: Beschuit met muisjes en andere gebruiken bij geboorte.

Dinsdag 8 december, Jan van Eijk: Het Bels Lijntje.

De lezingen in De Schelleboom beginnen om 19.30 uur, de zaal is open vanaf 19.00 uur.

Tweede lezing genealogie

De vorige lezing van Simon Burggraaf over genealogie ging vooral over de periode na 1811 (het jaar waarin de burgerlijke stand werd ingevoerd). De tweede lezing gaat over de periode vóór 1811. De nodige gegevens moeten nu gehaald worden uit de DTB-boeken, oftewel de doop-, trouw- en begraafboeken van de kerken, zowel protestantse als katholieke kerken. In de meeste steden en dorpen werden die bijgehouden vanaf het begin van de zeventiende eeuw.

Deze gegevens zijn minder uitvoerig dan bij de burgerlijke stand. In de trouwboeken worden de ouders van het bruidspaar vrijwel nooit genoemd. In de begraafregisters meestal niet de namen van verwanten; soms zelfs alleen: 'Begraven, de vrouw van Jan Pieterse'.

Maar er zijn ook begraafboeken, die blijkbaar meteen dienden als verantwoording voor de inkomsten van koster en doodgraver. Ze vermelden de kosten van het klokluiden, de afscheidsdienst in de kerk en het gebruik van het baarkleed.

In de doopregisters vinden we naast de namen van het kind en de ouder(s) wel weer de namen van de getuigen (vaak waren dat familieleden). Ook in de trouwboeken worden de namen van de getuigen genoemd.

In de katholieke kerk was het gebruikelijk dat in doop- en trouwboeken alles in het Latijn werd vermeld. Maar als je er een paar gelezen hebt, begrijp je al gauw hoe de vertaling in het Nederlands zou zijn. Er werden namelijk veel standaardformuleringen gebruikt.

Om te trouwen waren er verschillende mogelijkheden. Je kon trouwen voor de schepensbank, zeg maar de gemeenteraad, maar ook in de kerk. Sommige aanstaande bruidsparen maken het wel verwarrend voor ons. Katholieke bruidsparen gaan bijvoorbeeld in ondertrouw en trouwen in de protestantse kerk om een week later in de rooms-katholieke kerk te trouwen. En dat in een tijd, dat het onderscheid tussen beide kerken nog heel groot was. Hoe ingewikkeld wil je het maken!?

Maar er is een logische uitleg, en die volgt maandag 14 september. Tijdens deze avond komt vooral aan de orde: hoe doe je dat nou, stamboomonderzoek; waar ga je zoeken en wat zoek je precies? En wat zijn de extra mogelijkheden in dit digitale tijdperk met computers en internet? En ja, af en toe kom je dan vreemde dingen tegen. Ook die zullen tijdens deze lezing aan bod komen.